ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ରମେଶ ଚନ୍ଦର ପାଢ଼ୀ

(ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 755/2009)

ଫେବୃଆରୀ 6,2009

[ଡ. ଅରିଜିତ ପଶାୟତ ଏବଂ ଅଶୋକ କୁମାର ଗାଙ୍ଗୁଲି, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ଅଧିନିୟମ 1955:

ଧାରା 6-ଏ (1), ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରାବଧାନ - ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀର ବାଜ୍ୟାପ୍ତି - ଅପରାଧ ଘଟାଇଥିବା ଯାନ ଜବତ – ଯାନର ଖଲାସ- ଜୋରିମାନା – ନିର୍ଣ୍ଣିତ : ଜବତ ବଦଳରେ ଜୋରିମାନାର ପରିମାଣ ଗାଡ଼ିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ହେବ, ଜବତ ହୋଇଥିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ସହିତ ନୁହେଁ- ମାମଲାକୁ ପୁନର୍ବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଗଲା ।

ଓଡ଼ିଶା କିରୋସିନ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଆଦେଶ, ୧୯୬୨ ର ଖଣ୍ଡ ୮ ଏବଂ କିରୋସିନ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ (ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର) ଆଦେଶ, ୧୯୯୩ ର ଉଲ୍ଲଂଘନ ମାମଲାରେ, ୪୨ ଲିଟର କିରୋସିନ ଏବଂ ଗାଡ଼ି (ଏକ ବସ୍) ଜବତ କରାଯାଇଥିଲା । ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଧିନିୟମ 1955 ର ଧାରା 6-ଏ ଅନୁଯାୟୀ ଗାଡ଼ି ଜବତ କରିବାକୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ତେବେ ଅଧିନିୟମ 6-ଏ (1) ର ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରାବଧାନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଯାନର ମାଲିକଙ୍କୁ Rs.20,000/- ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆଇନର ଦ୍ୱିତୀୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ 6 - A (1) ଅନୁଯାୟୀ, ଜବତ ବଦଳରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଜୋରିମାନା ଜବତ ହୋଇଥିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀର ବଜାର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଗାଡ଼ି ମାଲିକଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ।

ରାଜ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇନର ଧାରା 6-A (1) ର ଦ୍ୱିତୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରକୃତ ପରିସର ଏବଂ ପରିଧିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ନ ରଖି ଭୁଲ କରିଛନ୍ତି ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଏବଂ ମାମଲାଟିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଇବା ପରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଲେ ।

ଏହି ଅଦାଲତ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଦ୍ୱିତୀୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଜବତ ବଦଳରେ ଆଦାୟ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଜୋରିମାନାର ପରିମାଣ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ଅଧିନିୟମ 1955ର ଧାରା 6 - ଏ (1) ଅନୁଯାୟୀ ଯାନର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ସହ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହେବ, ଜବତ ହୋଇଥିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀର ନୁହେଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇନର ଦ୍ୱିତୀୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ 6- A (1) ର ପରିସର ଏବଂ ପରିସରକୁ ଏହାର ଉପଯୁକ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବିଚାର କରିଥିବା ପରି ମନେ ହେଉନାହିଁ । ତଦନୁସାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ବିଷୟକୁ ନୂତନ ଭାବେ ବିଚାର କରିବେ ।

ଉପଆୟୁକ୍ତ, ଦକ୍ଷିଣ କନ୍ନଡ ଜିଲ୍ଲା ବନାମ ରୁଡଲ୍ଫ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡିଜ (2000) 3 ଏସ. ସି. ସି. 306 ଏବଂ ଶମ୍ଭୁ ଦୟାଳ ଅଗ୍ରୱାଲା ବନାମ ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗ **ରାଜ୍ୟ (1990) 3 ଏସ. ସି. ସି. 569 ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ।**

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଇନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା:

(2003) 3 ଏସ. ସି. ସି. 306	ନିର୍ଭରଶୀଳ	**ଅନୁଚ୍ଛେଦ 7**
(1190) 3 ଏସ. ସି. ସି. 569	ନିର୍ଭରଶୀଳ	**ଅନୁଚ୍ଛେଦ 7**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 755/2009 ।

ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା 9459/2006 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କଟକଙ୍କର 24.7.2006 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଏବଂ ରାୟରୁ ।

ଶିବୋ ଶଙ୍କର ମିଶ୍ର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ।

ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ରମେଶ ଚନ୍ଦର ପାଢ଼ୀ

[ଡ. ଅରିଜିତ ପଶାୟତ,ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି]

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ **ଡ. ଅରିଜିତ ପଶାୟତ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ** ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

1. ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

2. ଏହି ଆବେଦନରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଜଣେ ବିଜ୍ଞ ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ରାୟକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ଜବତ କରିବା ବଦଳରେ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରିବା ଆଦେଶ ର କିଛି ଅଂଶକୁ ରଦ୍ଦ କରି ଏବଂ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଧିନିୟମ (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଅଧିନିୟମ') 1955 ର ଧାରା 6-ଏ (1) ର ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6-ଏ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲାପାଳଙ୍କ 29.5.2006 ତାରିଖର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

3. ଉପରୋକ୍ତ ମାମଲାର ପ୍ରାରମ୍ଭର କାରଣ ହେଉଛି ଯେ 21.12.2004 ରେ ଯେତେବେଳେ ବିପଣନ ନିରୀକ୍ଷକ, ଜଗନ୍ନାଥପ୍ରସାଦ ବ୍ଲକ୍, ଭଞ୍ଜନଗର ଉପଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ସହିତ ଜଗନ୍ନାଥପ୍ରସାଦ ବ୍ଲକ ଗସ୍ତ ସମୟରେ ବସ୍ ଷ୍ଟାଣ୍ଡରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଓଆଇଜି-185 ସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ବସ୍ କୁ ଠାବ କରିବା ସହ ବସ୍ ର ତେଲ ଟାଙ୍କିରେ କିରୋସିନ ତେଲ ପକାଯାଉଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଗାଡ଼ିର ଡ୍ରାଇଭର ଏବଂ କଣ୍ଡକ୍ଟର ଉଭୟ ସେଠାରୁ ପଳାଇ ଯାଇଥିଲେ । ସେ ବସ୍ ର ତୈଳ ଟ୍ୟାଙ୍କିରୁ କିରୋସିନ୍ ତେଲ ବାହାର କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ 42 ଲିଟର କିରୋସିନ୍ ଥିଲା, ଏବଂ ଜବତ ହୋଇଥିବା କିରୋସିନ୍ ତେଲରୁ 2 ଲିଟର ନେଇ ଏହାର ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ନମୁନା ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ବସ୍ ସହିତ କିରୋସିନି ଜବତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଇ.ଏମ୍.ଇ. ସଂଖ୍ୟା 37/2004 ରେ ଥିବା ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉତ୍ତରଦାତା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6-ଏ ଅନୁଯାୟୀ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା କିରୋସିନ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଆଦେଶ, 1962ର ଧାରା 8 ଏବଂ କିରୋସିନ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ (ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ), 1993ର ଧାରା 3ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ପାଇଁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ, ବସ୍ ର ମାଲିକ ଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା ଗାଡି ଖଲାସ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ଆବେଦନ ଉପରେ

ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ସମୟରେ, ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6-ଏ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯାନକୁ ଜବତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ତେବେ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6-ଏ ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ 20,000/- ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।

4 - ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ଯାନ ମୁକ୍ତ ପାଇଁ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଆଇନର ଧାରା 6-ଏ(1) ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଶେଷ କରିପାରିନଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଯଦି ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏହି ଆଇନର ଧାରା 6-ଏ(1) ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରନ୍ତି ତେବେ 20 ହଜାର ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଦେବା ଭଳି ସର୍ତ୍ତ ଲଗାଇବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6-ଏ (1) ର ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରାବଧାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ଜବତ ବଦଳରେ ଜରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯାଏ, ତେବେ ତାହା ଜବତ ହୋଇଥିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀର ବଜାର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ ।ଏହି ଆବେଦନକୁ ବିଜ୍ଞ ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ସମର୍ଥନ ମିଳିଥିଲା ।

5. ଆବେଦନକୁ ସମର୍ଥନ କରି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଓକିଲ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଅଧିନିୟମ 6-ଏ (1) ର ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରାବଧାନର ପ୍ରକୃତ ପରିସର ଏବଂ ପରିଧିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯାଇନାହିଁ ।

6. ନୋଟିସ ଜାରି ସତ୍ତ୍ୱେ ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କ ତରଫରୁ କେହି ହାଜର ହେଉନାହାନ୍ତି ।

7. ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6-ଏ (1) ର ଦ୍ୱିତୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରକୃତ ପରିସର ଏବଂ ପରିଧି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା *ଉପଆୟୁକ୍ତ, ଦକ୍ଷିଣ କନଡ ଜିଲ୍ଲା ବନାମ ରୁଡୋଲ୍ଫ ଫର୍ଣ୍ଣାଣ୍ଡିଜ୍* (2000 (3) ଏସସିସି 306) ରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ନିମ୍ନମତେ ଅବଲୋକନ କରାଯାଇଥିଲା ।

> "4.ଏହି ଆବେଦନରେ ଜଡିତ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି - ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ଅଧିନିୟମ 1955 ର ଧାରା 6-ଏ (1) ର ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରାବଧାନ (ଏହା ପରେ ଅଧିନିୟମ ବୋଲି କୁହାଯାଏ) ଅଧୀନରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ଜବତ ବଦଳରେ ଜରିମାନା ଆଦାୟ ପାଇଁ, ଜବତ ଗାଡ଼ିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ କିମ୍ବା ଏଭଳି ଗାଡ଼ି ଦ୍ୱାରା ନେବାକୁ

ଚାହୁଁଥିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି କି I ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6-ଏ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"6-ଏ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀର ବାଜ୍ୟାପ୍ତି – (1) ଯେଉଁଠାରେ ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ଜବତ କରାଯାଏ, ସେପରିସ୍ଥଳେ ଏପରି ଜବତର ଏକ ରିପୋର୍ଟ, ଅଯୌକ୍ତିକ ବିଳମ୍ବ ବିନା, ଜିଲ୍ଲା କିମ୍ବା ପ୍ରେସିଡେନ୍ସୀ ସହରର ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଯେଉଁଠାରେ ଏପରି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ଜବତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏପରି ଆଦେଶର ଉଲ୍ଲଂଘନ ପାଇଁ ଏକ ମାମଲା ରୁଜୁ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ, ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ଯଦି ସେ ଏହା କରିବା ସମୀଚୀନ ମନେ କରନ୍ତି, ତେବେ ଏପରି ଜବତ ହୋଇଥିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ, ଏବଂ ଯଦି ସେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ଆଦେଶର ଉଲ୍ଲଂଘନ ହୋଇଛି, ବାଜ୍ୟାପ୍ତି କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ -

(a) ଏହିପରି ଜବତ ହୋଇଥିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ;

(b) ଯେକୌଣସି ଗଣ୍ଡିଲି, ଆବରଣ କିମ୍ବା ଆଧାର ଯେଉଁଥିରେ ଏପରି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ମିଳିଥାଏ; ଏବଂ

(c) କୌଣସି ପଶୁ, ଯାନ, ଜାହାଜ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିବହନ ଯାହା ଏପରି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ପରିବହନରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ:

ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ..........

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, କୌଣସି ପଶୁ, ଯାନ, ଜାହାଜ କିମ୍ବା ଭଡ଼ା ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ କିମ୍ବା ଯାତ୍ରୀ ପରିବହନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଅନ୍ୟ ପରିବହନ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏପରି ପଶୁ, ଯାନ, ପାତ୍ର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ପରିବହନ ମାଲିକଙ୍କୁ ଏହାର ଜବତ ବଦଳରେ, ଏପରି ପଶୁ, ଯାନ, ଜାହାଜ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ପରିବହନ ଦ୍ୱାରା ବହନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ଜବତ ହେବା ତାରିଖରେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟରୁ ଅଧିକ ହୋଇନଥିବା ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ଏକ ବିକଳ୍ପ ଦିଆଯିବ I

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା)

5. ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଏହା କୁହାଯିବ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଦ୍ରବ୍ୟର ବେଆଇନ କାରବାରରୁ ନିବୃତ୍ତ କରିବା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ବେଆଇନ କାରବାର କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ନିବାରକ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରିବା । ଏପରି କରିବା ସମୟରେ, କୌଣସି ଯାନର ମାଲିକଙ୍କୁ ଏପରି ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ସାହାଯ୍ୟ କିମ୍ବା ସହାୟତା କରିବାରୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଛି । ଅଧିନିୟମର ମୁଖବନ୍ଧ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ଅଧିନିୟମ ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, କିଛି ସାମଗ୍ରୀର ଉତ୍ପାଦନ, ଯୋଗାଣ ଏବଂ ବଣ୍ଟନ ଏବଂ ବେପାର ଓ ବାଣିଜ୍ୟର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଧାରା 3ରେ ଉତ୍ପାଦନକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବା ନିଷେଧ କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀର ଯୋଗାଣ ଓ ବଣ୍ଟନ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଦି କୌଣସି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀର ଯୋଗାଣକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ବା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ମାନେ କରାଯାଏ ସେଗୁଡ଼ିକର ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ବଣ୍ଟନ ଏବଂ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧତାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିପାରିବେ । ଉପରେ ଉଦ୍ଧୃତ ଧାରା 6- A ରେ ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଯେକୌଣସି ଆଦେଶର ଉଲ୍ଲଂଘନ ପାଇଁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ଜବତ ଏବଂ ବାଜ୍ୟାପ୍ତ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ଆହୁରି ଧାରା 6-ବି ରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବା ଏବଂ ଜବତ ହୋଇଥିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ଜବତ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହିତ ଯେକୌଣସି ଗଣ୍ଠିଲି, ଆଚ୍ଛାଦନ କିମ୍ବା ଆଧାର ଯେଉଁଥିରେ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ମିଳିଛି କିମ୍ବା କୌଣସି ପଶୁ, ଯାନ, ଜାହାଜ କିମ୍ବା ଏହିପରି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ପରିବହନରେ ବ୍ୟବହୃତ ଅନ୍ୟ ପରିବହନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଧାରା 6-ସି ଜବତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନ ଏବଂ ଜବତ ହୋଇଥିବା ଜିନିଷ ଫେରସ୍ତ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେଉଁଠାରେ ଜବତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ଜବତ କରିବା ପାଇଁ ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ପାରିତ ଆଦେଶ ରଦ୍ଦ କରାଯାଏ । ଏହା ପରେ, ଧାରା 6-ଡି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଯେକୌଣସି ଜବତର ଆଦେଶ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା କୌଣସି ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନକୁ ବାଧା ଦେବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଯଦିଓ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ କିମ୍ବା ଯାନବାହନ ଜବତ କରାଯାଏ, ତେବେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ମାମଲା ରୁଜୁ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଦଣ୍ଡ ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରିବ । ଧାରା 7 (1)(କ) ରେ ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା କୌଣସି ଆଦେଶ କୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରୁଥିବା ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଧାରା 7 (1)

(ବି) ଏବଂ (ସି) ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଉଲ୍ଲଂଘନ ହୋଇଥିବା ଯେକୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ସରକାରଙ୍କୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି କରିବାକୁ କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି ମିଳିଥିବା ଯେକୌଣସି ଗଣ୍ଡିଲି, ଆବରଣ କିମ୍ବା ଆଧାର ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ବହନ କରିବାରେ ବ୍ୟବହୃତ ଯେକୌଣସି ପଶୁ, ଯାନ, ଜାହାଜ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିବହନକୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ ।

6. ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଧାରା 6-ଏ [ଏସ୍ ଆଇ ସି 6-ଏ (1)] ର ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରାବଧାନ ଉପରେ ବିଚାର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରଥମେ ଏହା କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ପଶୁ, ଯାନ, ଜାହାଜ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିବହନକୁ ଜବତ କରିବା ପାଇଁ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜରିମାନା ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ କ୍ଷମତାକୁ ଏହି ପ୍ରାବଧାନ ସୀମିତ କରିଥାଏ । ତେଣୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତ ବଦଳରେ ଆଦାୟ କରାଯାଉଥିବା ସର୍ବାଧିକ ଜୋରିମାନା ବଜାର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଆମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ପ୍ରାବଧାନର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶ ହେବ "ଯଦି ...... ଯାନ ଏପରି ଯାନର ମାଲିକ ...... କୁ ଏହାର ଜବତ ବଦଳରେ, ଏପରି ଯାନ ଦ୍ୱାରା ବହନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ଜବତ ହେବା ତାରିଖରେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନଥିବା ଜରିମାନା ଦେବାକୁ ଏକ ବିକଳ୍ପ ଦିଆଯିବ" । ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି - ଜରିମାନା ଜବତ ହୋଇଥିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀର ବଜାର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ କି କିମ୍ବା ଏହା ଯାନର ବଜାର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଏହି ଧାରାରେ କିଛି ଅସ୍ପଷ୍ଟତା ଅଛି । ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଯେ ଗାଡ଼ି ଜବତ କରିବା ବଦଳରେ ଗାଡ଼ିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ଜବତ ହୋଇଥିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀର ଅଧିକ ଜରିମାନା ଏକ ପଦକ୍ଷେପ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ତଥାପି, ଏହା କହିବା କଷ୍ଟକର ଯେ ଜୋରିମାନାର ପରିମାଣ ଜବତ ହେବା ତାରିଖରେ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଜଡିତ । ଏଥିରେ କେଉଁଠି ବି ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ ଯେ ଗାଡ଼ି ଜବତ ହେବା ତାରିଖରେ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀର ବଜାର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନଥିବା ଜରିମାନା ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହି ପ୍ରାବଧାନରେ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏଭଳି ଗାଡିର ମାଲିକଙ୍କୁ ବଜାର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ଜୋରିମାନା ଜବତ କରିବା ବଦଳରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ବିକଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଯାହା ଜବତ କରାଯିବା କଥା ତାହା ହେଉଛି ଗାଡ଼ି ଏବଂ ତେଣୁ ଏଭଳି ଗାଡ଼ି ଦ୍ୱାରା ନେବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ଜବତ ହେବା ତାରିଖରେ ଗାଡ଼ିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ

ଜୋରିମାନାର ମାପକାଠି ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହେବ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଧାରା 7 ର ଯୋଜନା ସହିତ ସୁସଂଗତ ହେବ ଯାହା ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ । ଏହା ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲାକୁ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଧାରା 3 ଅଧୀନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ସରକାରଙ୍କୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବାର କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଏହା ସରକାରଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତି ମିଳିଥିବା ଯେକୌଣସି ଗଣ୍ଠିଲି, ଆବରଣ କିମ୍ବା ଆଧାର ଏବଂ ଏହା ସହିତ ସାମଗ୍ରୀ ପରିବହନରେ ବ୍ୟବହୃତ ଯେକୌଣସି ପଶୁ, ଯାନ, ଜାହାଜ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିବହନକୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ । ତେଣୁ, କେବଳ ଜବତ ହୋଇଥିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ନୁହେଁ, ବରଂ ଗାଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି କରାଯିବ । ଏହା ମଧ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ହାତକୁ ଚାଲିଯାଇପାରେ । ତେଣୁ, ଧାରା 6-ଏ (1) ର ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ଜବତ ବଦଳରେ ଆଦାୟ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଜୋରିମାନାର ପରିମାଣ ଜବତ ହୋଇଥିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀର ନୁହେଁ, ବରଂ ଯାନର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହେବ । ଏବଂ, ଜବତ ବଦଳରେ ଜୋରିମାନା ରାଶି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ଜବତ ହେବା ତାରିଖରେ ଯାନର ବଜାର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଏଭଳି ଜୋରିମାନାର ସୀମା ସମ୍ପୃକ୍ତ ତାରିଖରେ ଗାଡ଼ିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଓ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏଭଳି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କ୍ଷମତାସମ୍ପନ୍ନ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ବିବେକାଧୀନ ।

7. ଶଂଭୁ *ଦୟାଲ ଅଗ୍ରୱାଲା ବନାମ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ (1990 (3) ଏସ. ସି. ସି. 569)* ମାମଲାରେ ଧାରା 6-ଏ ଏବଂ 7ର ଯୋଜନା ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପରେ ଏବଂ ଧାରା 6-ଏ ର ଉପଧାରା (2) ର ପ୍ରାବଧାନ (ii) ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି: (ଏସ. ସି. ସି. ପୃଷ୍ଠା 555, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6)

> "ତେଣୁ ଧାରା 6-ଏ କେବଳ ଜବତ କରିବାର କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ ଏବଂ ଏହାର ଉପଧାରା (2) ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ସୀମିତ ସୀମା ବ୍ୟତୀତ ମୁକ୍ତି, ନିଷ୍ପାଦନ, ବଣ୍ଟନ ଇତ୍ୟାଦି କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ, ଧାରା 6-ଏ ର ଉପଧାରା (1) ର ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରାବଧାନ କୌଣସି ପଶୁ, *ଯାନ*, ଜାହାଜ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିବହନ ଜବତ କରିବା ବଦଳରେ, ଏହାର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ସମାନ ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ଏକ ବିକଳ୍ପ ମଞ୍ଜୁର କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥାଏ ।" (ଗୁରୁତ୍ୱ ଯୋଗ କରାଯାଇଛି)

8. ବାସ୍ତବରେ, *ଶଂଭୁ ଦୟାଳ ଅଗ୍ରୱାଲା* (ଉପରୋକ୍ତ)ଙ୍କ ମାମଲାର (ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6ରେ) ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସ୍ଥିତି ଉପରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ।

9. ବିଦ୍ୱାନ ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6-ଏ (1) ର ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରାବଧାନର ପରିଧି ଏବଂ ପରିସରକୁ ଏହାର ଉପଯୁକ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବିଚାର କରିନଥିବା ପରି ମନେହୁଏ ।

10. ତଦନୁସାରେ, ଆମେ ବିବାଦୀୟ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିଛୁ ଏବଂ *ଉପଆୟୁକ୍ତ, ଦକ୍ଷିଣଙ୍କ* ମାମଲା (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ଯାହା କୁହାଯାଇଛି ତାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ମାମଲାକୁ ନୂତନ ଭାବରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଛୁ ।

11. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଆର୍.ପି. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ଅନୁବାଦିକା:
ତପସ୍ୱିନୀ ବିଶ୍ୱାଳ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ,
କଟକ ।